

CASA DE MENJARS

LA PALMA

Antiga casa Llorenç

JOAQUIM SOLER

La més antiga i econòmica de Sabadell.

Dispersers a tot estar des de 25 pessetes setmanals

Carrer de Bèlgica, 50-52

EL POBLE

ANY I

NÚM. 39

SABADELL, DIMECRES 18 DE MAIG 1932

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: C. SANT PERE, 31 - TELÈFON 2333 - IMPREMTA: RAMBLA DE LA REPÚBLICA, 65

NÚMERO SOLT: 10 CTS.

LA CORRESPONDÈNCIA AL DIRECTOR

Velles tiranies Falsedats

Les circumstàncies polítiques que somouen el nostre país, han fet que tots els sectors que integren l'opinió pública es possessin en moviment. Calia captar, perquè aquests moviments fos vast i més intens, elements nous, intervenir en zones on conviuen individus neutrals o indiferents a la vida ciutadana. Un d'aquests elements de captació més difícil seran les dones, les quals pels drets constitucionals que se les confereix, podran gaudir, en matèria política, d'uns drets que no havien tingut mai.

No obstant, la gent de dreta sembla que vol vèncer aquesta dificultat de conquesta del sexe femení sota imperatius poc raonables. S'avencen a donar un aspecte religiós a les característiques que han de posar a les dones en el pla d'igualtat dels seus companys. I així veiem com un cívico-femenisme avenge amb un aire troglodític que és un fre a l'evolució política dels nostres dies. I això, en realitat no és una captació, sinó una mena de caça en la qual les armes més corrents seran les de fer inútil i estèril la mateixa qualitat política de l'acció femenina.

A aquesta tasca premeditada de dissoldre la puresa d'intenció dels preceptes constitucionals que s'avencen a treure de la domesticitat indomable de la majoria de les dones, cal oposar-hi una acció més positiva i eficaç. Cal realitzar una intensa campanya per a nodrir els grups femenins esquerrans del major nombre de dones que vulguin proclamar la seva independència davant els paranys que el sectarisme convuls posa als seus peus cada dia. L'esperit cívico de les dones no pot ésser mediatitzat per ningú, perquè no hi ha altre civisme que aquell que és generós i té la bondat humana no un concepte estret i limitat a prejudicis que ja haurien d'haver passat a l'esfera de les coses desuetaes.

L'avinentesa d'haver-se creat el front únic femení d'esquerres dona ocasió a les dones liberals d'establir una coneixença més íntima del que són i del que volen. És necessari que tots ajudem aquests propòsits com a resposta a les actituds reaccionàries que intenten acaparar sota falsos exclusivismes, la voluntat femenina en voler-la situar en una posició dogmàtica i de tirania convencional i no en les sanes concepcions democràtiques que han d'ésser per a la dona el punt de naixença a la seva vida política. Ara que la dona se li fa el present d'una nova llibertat, no se l'ha de fer esclava de velles tiranies.

L'endemà de la mort de Paul Doumer, assassinat per l'ex-cosac rus Gorguloff, el "Journal" de París publicava un facsímil curiós. L'agressor del president francès s'havia escudat sota el pseudònim de Paul Brède i fent-se passar per escriptor i periodista "ex-combatent" s'havia proporcionat l'entrada a la festa organitzada a l'Hotel Rothchild per la Diada del Llibre, on Doumer havia de trobar la mort. Doncs bé: amb la tarja del seu pseudònim a la mà, Gorguloff havia comprat a Claude Farrère el novel·lista que acompanyava a Doumer un llibre, "La bataille". I al volum que Gorguloff comprava a Claude Farrère, aquest, creient que el comprador es deia Pau Brède, hi posà la dedicatòria següent: "A Paul Brède, en tout cordial hommage, Claude Farrère." El "Journal" publicava el facsímil d'aquesta dedicatòria, prop de la qual es veien unes taques de sang.

Ara bé: Claude Farrère no coneixia de res Gorguloff ni Paul Brède, que resultaven un mateix subjecte. Claude Farrère, però en tornar-li el llibre signat, li posà la dedicatòria que ja sabem. Un minut després, les bales que no van atènyer el president Doumer, feriren el propi autor de "La bataille". ¿No és una ironia ben cruel aquesta d'"homenatjar cordialment" aquell que us ha d'assassinat immediatament?

Aquesta dedicatòria de Claude Farrère traïx moltes coses. Traïx, sobretot, la lleugeresa i la falsedat dels costums literaris, mundans i burgesos d'avui. Traïx que hom viu damunt la ficció i la mentida. Si la tarja de Gorguloff a nom de Paul Brède era quelcom de fals, la dedicatòria de Claude Farrère al fals Brède també era falsa. Una societat que usa amb tanta de prodigalitat de la simulació i de la mentida no té gaire dret a queixar-se quan la mentida i la falsedat la fan sagnar.

ULISSES

Reflexions

Sovint ens lamentem de coses, sense escatir-ne el seu origen. Si ho fèssim, potser més d'una vegada el trobaríem en nosaltres. Ens ha suggerit això, els molts comentaris que hem sentit al voltant del vot femení.

Tothom cerca la causa de la diferència de la dona en la política, en coses secundàries, i cal confessar que una de les causes principals ha estat l'home. No ja l'home netament conservador i retrògrad sinó fins i tot el que es diu i creu ésser liberal.

La intervenció de la dona en la política, significa, indubtablement, per a ella una major independència. I a l'home li costa molt de desprendre's del concepte primitiu que tenia de la dona. Li ha anat fent concessions de mica en mica a mesura que la raó s'imposava a

La sessió ordinària setmanal. - Interessant debat del dictàmen proposant formalitzar la pròrroga del Pressupost ordinari

El passat divendres a dos quarts d'onze de la nit, es reuní en sessió ordinària setmanal, el nostre Consistori sota la presidència de l'Alcalde senyor Ribé, i amb l'assistència dels regidors senyors Mora, Baulenas, Crusafont, Boix, Ninet, Balart, Soley, Tintó, Elies, Solà, Marc, Pascual, Farré, Vilanova, Rubies, Ubach, Mampel, Valls, Sotora, Pujol, Sampere, Codina, Gorina, Martí, Buxeda, Farreras, Ruiz Moratons, Jané i Izard.

Pel Secretari es procedí a la lectura de l'acta de la sessió anterior, que fou aprovada per unanimitat.

Abans d'entrar a la discussió dels dictàmens que integraven l'ordre del dia, es llegí l'acta del concurs celebrat per a proveir la plaça d'Administrador del Mercadal, que quedà aprovada; un comunicat del Banc de Sabadell, donant compte del ròssec que puja 445.557'37 pessetes; l'Acta de l'Associació de la Premsa local, agraint a l'Ajuntament les facilitats que es donen als repòrters i corresponsals per tal de poder complir la seva tasca informativa; altre signada pel regidor senyor Samperé, sol·licitant 45 dies de permís, que li són concedits.

Seguidament s'aprovaren tots els dictàmens de l'ordre del dia sense cap discussió, a excepció d'un de la Comissió de Finances que feia referència a la pròrroga del Pressupost ordinari, i que motivà la intervenció del cap de la minoria radical senyor Vilanova, qui el va impugnar pronunciant el següent parlament:

Es tracta de prorrogar els pressupostos, però amb la diferència de que l'altra vegada es va fer sense que es toqués cap partida i aquesta vegada s'esperguen totes les partides que s'han cregut innecessàries.

Hi ha una relació d'aquestes partides que correspon a les Comissions de Cultura i Assistència Social.

Són vuit o nou partides que jo penso que si aquestes dues comissions haguessin meditat bé el que significa la seva aprovació haurien buscat mitjans per tal que aquestes partides no s'haguessin aprovat. Hi ha deu partides que jo amb tants anys com he intervingut en aquesta casa les he impugnat moltes vegades i ho he fet així perquè representava una minoria, però avui que els elements republicans estan al front dels Ajuntaments em penso que tenen l'obligació d'espurgar aquestes partides dels pressupostos.

l'instint; però avui encara queden moltes reminiscències d'aquell fals concepte de la feminitat.

Bé està que demanem a les nostres dones, que arreconin tots els vells prejudicis que les esclavitzen, però devem començar nosaltres, els homes, a donar-ne l'exemple.

A. C.

DEL MUNICIPI

Ja sé que diran que s'han de buscar mitjans; però jo dic: Hi ha en primer lloc les Germanes Tereses amb una subvenció de 4.000 pessetes. Aquestes senyores mantenen alguns nens de famílies pobres i en virtut d'això l'Ajuntament entrega una subvenció de 4.000 pessetes.

Aquestes senyores per la feina que fan penso que el que cobren és exagerat, puix amb la protecció a la infància que són 1200 ptes. forma un total de 5.200 pessetes; jo voldria saber—diu—les despeses que elles porten per veure si l'Ajuntament té necessitat de subvencionar-les amb 5.200 pessetes.

Hi ha una altra partida també d'Assistència Social. Es tracta del departament dels Avis Desemparats. Aquesta és una qüestió perillosa de tractar. Demanar que es suprimeixin sis mil pessetes en el local on hi ha els avis desemparats sembla que hom no s'hi atraveixi. Hi ha però, alguna manera de resoldre-ho.

Jo no vull negar que el que fan aquestes senyores és una gran obra, però l'Ajuntament té avui un edifici esplèndid on es podrien encabir molt bé aquests desgraciats vellets—es refereix a la Casa de la Caritat—i en canvi subvenciona amb sis mil pessetes un altre local; això és igual que les famílies que es parteixen, que com més partides fan, més pessetes han de menester.

N'hi ha un altre: els asils Sant Rafael i Joan de Déu que són partides de poca importància: es tracta de 350 pessetes.

Ara vénen dues partides més, les Serveis i les Josefines; aquestes presten el servei vetllant malalts, cobren 3.500 pessetes les primeres, i tres mil dues centes les segones. La feina que aquestes senyores fan no val tres mil pessetes sinó sis mil. Però això no vol dir que els Ajuntaments republicans les hi hagin de donar. D'aquestes dues partides jo no en diria res. No obstant si avui s'estan organitzant institucions d'elements civils que estan disposats a prestar aquests serveis, si avui existeixen organitzacions que es presten a fer aquesta mena de serveis, per què no podrien portar aquest capital als seus? Quan un Ajuntament republicà aprova una factura no mira pas de quin color és la color del que la presenta. Si consideren que aquest treball val més que ho diguin puix que serà un treball que faran i l'Ajuntament ho aprovarà quan portin la factura, però com a caràcter de subvenció, no es pot acceptar de cap manera.

De la Comissió de Cultura hi ha els Escolapis. Moltes vegades he fet constar el meu vot en contra, però avui penso que podem fer més. La Comissió de Cultura es creu que els carrers de Sabadell quedarien envaïts d'infants. No ho crec així. Més si la Comissió de Cultura necessités un local em pen-

Miri, senyor Ortega: Als catalans no hi ha necessitat que ningú ens hagi de «conllevar».

Quan un pes ens masega l'espatlla, el deixem anar i queda curat el dany.

Quan hi ha qui erida llibertat, i ens fa mal de cap, millor que «conllevarlo», val més donar-li la llibertat que demana.

Es el més expeditiu sistema terapèutic conegut.

so que el trobaria. Em refereixo a l'Escola Industrial puix que solament s'hi donen classes de nit, i, per tant, penso que en un cas de necessitat bé es podrien emplear dues o tres aules i l'Ajuntament em sembla que també trobaria dos o tres mestres i nosaltres davant de l'opinió no passàrem com hem de passar.

Em penso que després d'haver-se prorrogat un trimestre tenim l'obligació d'espurgar totes aquestes partides i àdhuc les dels Escolapis.

N'hi ha una altre de 500 pessetes que costa el col·legi de la Divina Pastora. N'hi també una de dues mil pessetes en el Centre de Cultura Popular a aquesta quantitat em penso que fa dos o tres anys que es obra i també és qüestió d'ensenyament. És altra de les subvencions que si la treiem no crec pas que anessin els nens al carrer perquè si anàvem a esbrinar-ho, veurèm, que pràcticament, de nens a les escoles de franc no n'hi va cap, puix tampoc els tenien les escoles que tenien l'obligació de tenir-los-hi, ja que quan es tractava de famílies pobres els feien pagar en loc de cinc pessetes cada mes, cinc rals cada setmana, i al cap del mes havien pagat igual que els altres.

Altres de la Comissió de Cultura són les del Sagrat Cor, amb cinc centes pessetes; també és qüestió de parlar-ne. Totes aquestes partides durant la meua actuació les he vingut refusant i avui sostinc aquest criteri, malgrat els càlculs que hagi pogut fer la Comissió de Cultura. No crec que tots els alumnes de Sabadell hagin d'anar a les nostres escoles, puix que a Sabadell n'hi ha moltes, mentre aquestes no desapareixin, hem de considerar que aquestes escoles tindran als seus alumnes i per cert que disposen d'una gran densitat. La família religiosa mai portarà el seu fill a una escola laica.

El president de la Comissió de Finances senyor Baulenas contesta al senyor Vilanova, en el sentit que, per considerar que no ha anat contra el dictamen no el defensarà, si bé ha de dir que les quantitats que són susceptibles de modificació.

El president de la Comissió d'Assistència Social, senyor Marcé, el qual digué que la Comissió moltes vegades, en les seves habituals reunions, ha buscat la fórmula sense que hagin considerat arribat el moment de suprimir les subvencions censurades pel senyor Vilanova. Quant a les quatre mil pessetes que diu no responen al treball que realitzen les Germanes Tereses, cal confessar que ni amb 8.000 n'hi ha prou. Crec que no som sospitosos—continua—i per això parlo en aquest sentit. Mentre no poguem crear noves institucions amb fesomia nostra, no es pot pas passar altre camí. Ja ho ha dit el company Baulenas, que en qualse-